

111-20-5

RACHUNEK PRAWDOPODOBIENSTWA

ECTS: 5

PROBABILITY CALAULUS

TREŚCI WYKŁADÓW

Pojęcie prawdopodobieństwa. Prawdopodobieństwo warunkowe i niezależność zdarzeń. Prawdopodobieństwo całkowite. Wzór Bayesa. Zmienna losowa i jej rozkład. Parametry rozkładu. Przykłady zmiennych losowych typu skokowego i typu ciągłego. Prawa wielkich liczb. Centralne twierdzenie graniczne. Podstawowe pojęcia statystyki matematycznej.

TREŚCI ĆWICZEŃ

Zastosowanie klasycznej i geometrycznej definicji prawdopodobieństwa. Prawdopodobieństwo warunkowe. Prawdopodobieństwo całkowite i wzór Bayesa. Rozkład prawdopodobieństwa, dystrybuanta zmiennej losowej typu skokowego. Gęstość prawdopodobieństwa, dystrybuanta zmiennej losowej typu ciągłego. Parametry zmiennych losowych. Niektóre rozkłady prawdopodobieństwa. Twierdzenia graniczne i przykłady ich zastosowań.

CEL KSZTAŁCENIA

Umiejętność stosowania twierdzeń do rozwiązywania zagadnień probabilistycznych.

OPIS EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO OBSZAROWYCH I KIERUNKOWYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Symbole efektów obszarowych X1A_W01, X1A_W02, X1A_W03, X1A_U01, X1A_U02, X1A_K01, X1A_K02

Symbole efektów kierunkowych KP_W01, KP_W03, KP_W07, KP_U30, KP_U31, KP_U32, KP_U33, KP_U34, KP_K01, KP_K03

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Wiedza

W01 – rozumie cywilizacyjne znaczenie matematyki i jej zastosowań (KP_W01), W02 – rozumie budowę teorii matematycznych, potrafi użyć formalizmu matematycznego do budowy i analizy prostych modeli matematycznych w innych dziedzinach nauk (KP_W03), KP_W07 - zna podstawy rachunku różniczkowego i całkowego funkcji jednej i wielu zmiennych, a także wykorzystywane w nim inne gałęzie matematyki, ze szczególnym uwzględnieniem algebry liniowej i topologii.

Umiejętności

U01 – posługuje się pojęciem przestrzeni probabilistycznej; potrafi zbudować i przeanalizować model matematyczny eksperymentu losowego (K_U30), U02 – potrafi podać różne przykłady dyskretnych i ciągłych rozkładów prawdopodobieństwa i omówić wybrane eksperymenty losowe oraz modele matematyczne, w jakich te rozkłady występują; zna zastosowania praktyczne podstawowych rozkładów (K_U31), U03 – umie posłużyć się statystycznymi charakterystykami populacji i ich odpowiednikami próbkowymi (K_U34, umie stosować wzór Bayesa, prawo wielkich liczb i wyznaczać parametry wybranych rozkładów (KP_U32, KP_U33).

Kompetencje społeczne

K01 - zna ograniczenia własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia (KP_K01), K02 – potrafi pracować zespołowo; rozumie konieczność systematycznej pracy nad wszelkimi projektami, które mają długofalowy charakter (KP_K03).

LITERATURA PODSTAWOWA

1) W. Kordecki, 2003r., "Rachunek prawdopodobieństwa i statystyka matematyczna. Definicje, twierdzenia, wzory.", wyd. Oficyna Wydawnicza GiG.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

1) W. Szlenk, 2003r., "Rachunek prawdopodobieństwa.", wyd. WSiPS.A..

Przedmiot/moduł:

RACHUNEK PRAWDOPODOBIENSTWA

Obszar kształcenia: nauki ścisłe

Status przedmiotu: Obligatoryjny

Kod ECTS: 111-20-5

Nazwa studiów podyplomowych/kursu: Matematyka

Forma studiów: Niestacjonarne

Poziom studiów/Forma kształcenia: Studia

podyplomowe/kurs dokształcający

Rok/semestr: II/3, 4

Rodzaje zajęć: wykłady i ćwiczenia

Liczba godzin w semestrze

wykłady: 20

ćwiczenia: 20

Formy i metody dydaktyczne

wykłady: tradycyjny

ćwiczenia: rozwiązywanie zadań.

Forma i warunki zaliczenia: Egzamin/Egzamin

pisemny, zdanie 2 kolokwium zaliczeniowych.

Liczba punktów ECTS: 5

Język wykładowy: polski

Wymagania wstępne: znajomość rachunku różniczkowego i całkowego funkcji jednej zmiennej

Nazwa jednostki organizacyjnej realizującej

przedmiot:

Katedra Matematyki Stosowanej

adres: ul. Słoneczna 54, 10-710 Olsztyn

tel. 524 60 46/524 60 07

Osoba odpowiedzialna za realizację przedmiotu:

dr Eugeniusz Tadeusz Barcz

e-mail: ebarcz@matman.uwm.edu.pl

Szczegółowy opis przyznanej punktacji ECTS - część B

RACHUNEK PRAWDOPODOBIENSTWA PROBABILITY CALAULUS

ECTS: 5

Na przyznaną liczbę punktów ECTS składają się :

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

- Wykłady	20,0 godz.
- Ćwiczenia	20,0 godz.
- Konsultacje	7,0 godz.
- Egzamin i omówienie wyników	6,0 godz.
	53,0 godz.

2. Samodzielna praca studenta:

- Przygotowanie do ćwiczeń	20,0 godz.
- Przygotowanie do kolokwium	15,0 godz.
- Przygotowanie do egzaminu	20,0 godz.
- Samodzielne przygotowanie i rozwiązywanie zadań dla poszcz. etapów edukacyjnych	20,0 godz.
	75,0 godz.

godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓŁEM: 128,0 godz.

1 punkt ECTS = 26,00 godz. pracy przeciętnego studenta,

liczba punktów ECTS = 128,00 godz.: 26,00 godz./ECTS = **4,92 ECTS**

w zaokrągleniu: **5 ECTS**

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego - **2,07** punktów ECTS,

- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta - **2,93** punktów ECTS.